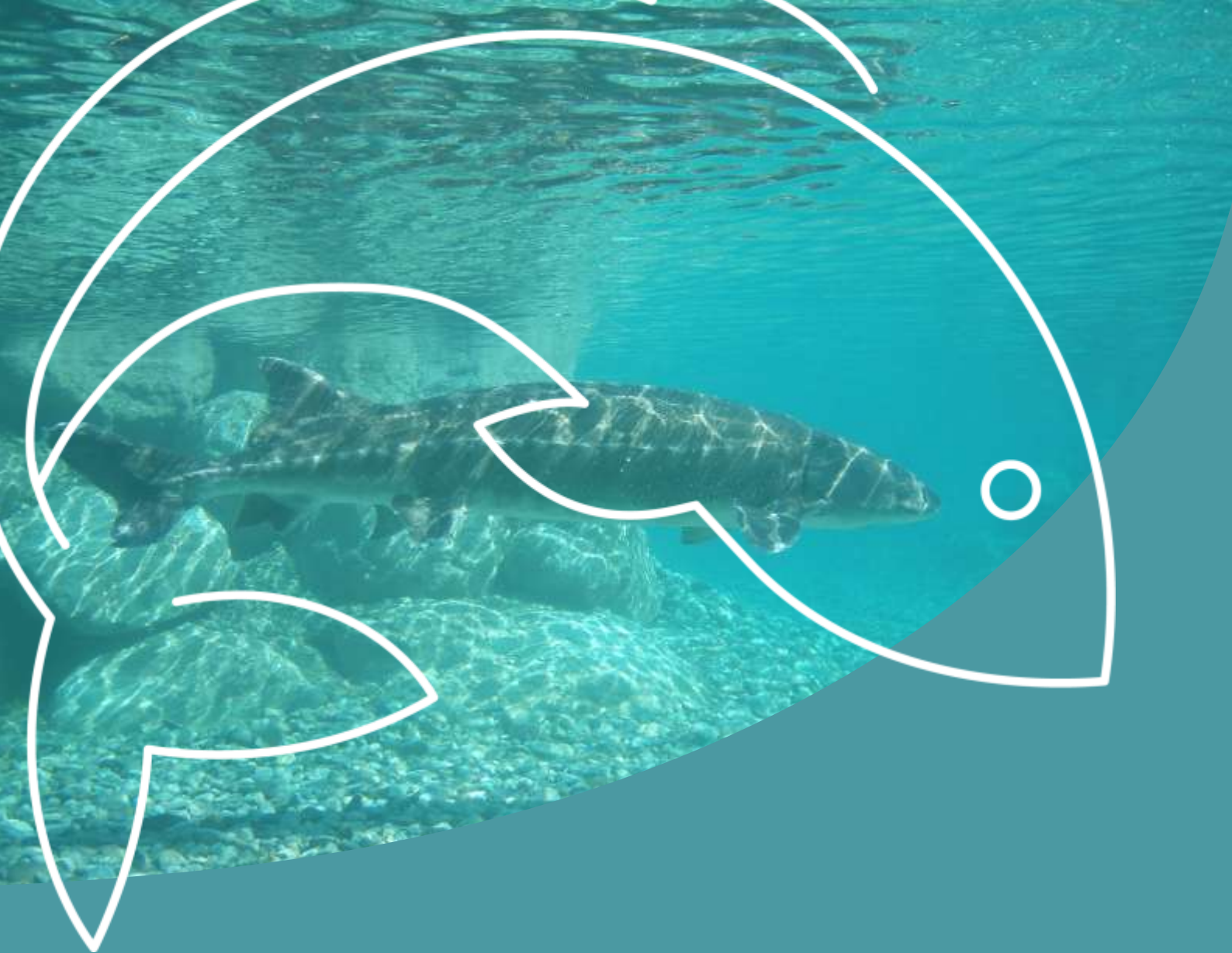

Zalecenie Komitetu doradczego ds. Akwakultury (AAC) w sprawie stworzenia podstaw dla dobrostanu zwierząt wodnych w prawodawstwie UE

AAC 2026-8

Czerwiec 2026

Komitet Doradczy ds. Akwakultury (AAC) wyraża wdzięczność za wsparcie finansowe otrzymane od UE

*Zalecenie Komitetu doradczego ds. Akwakultury (AAC) w sprawie stworzenia
podstaw dla dobrostanu zwierząt wodnych w prawodawstwie UE*

Indeks

Indeks	2
I. Kontekst.....	3
II. Uzasadnienie	6
III. Zalecenia.....	9

I. Kontekst

Komitet doradczy ds. Akwakultury (AAC) z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji Europejskiej mającą na celu unowocześnienie unijnych przepisów prawnych dotyczących dobrostanu zwierząt. Niniejsza zmiana stanowi kluczową okazję do dostosowania polityki UE do zmieniającego się stanu wiedzy naukowej, oczekiwań społecznych oraz realiów gospodarczych sektora akwakultury.

AAC pragnie skorzystać z tej okazji, aby przypomnieć Komisji i państwom członkowskim o swoich niedawnych zaleceniach dotyczących „Wizji akwakultury na rok 2040 r.”¹, „Europejskiego paktu na rzecz wszechoceanu”², „Strategicznych wytycznych dotyczących akwakultury w UE”³ oraz „Transportu ryb”⁴. W zaleceniach tych AAC jednoznacznie wzywa Unię Europejską do objęcia zwierząt wodnych hodowanych na potrzeby przemysłu rybnego planowaną reformą unijnych przepisów dotyczących dobrostanu zwierząt, regulujących utrzymywanie i uśmiercanie zwierząt gospodarskich. Wzywa również do zapewnienia, by importowana żywność pochodzenia wodnego spełniała takie same wymagania dotyczące ochrony środowiska, aspektów społecznych i dobrostanu zwierząt.

Akwakultura odgrywa coraz większą rolę w zapewnianiu zdrowej, zrównoważonej i konkurencyjnej „niebieskiej gospodarki”, dostarczając niezbędną żywność dla Europy oraz przyczyniając się do świadczenia szeroko pojętych usług ekosystemowych. Chociaż produkcja akwakultury w UE stanowi mniej niż 2% światowej produkcji⁵, Europa pozostaje największym rynkiem żywności pochodzenia wodnego. Pokazuje to, jak istotne są zarówno produkcja krajowa, jak i import.

Zgodnie z dowodami naukowymi przynajmniej niektóre gatunki ryb posiadają elementy układu nerwowego warunkujące zdolność do odczuwania. Potwierdzają to badania dotyczące ich układów zmysłowych, budowy i funkcjonowania mózgu oraz zdolności do odczuwania bólu, strachu i cierpienia⁶. EFSA uważa również, że istnieją pewne przesłanki świadczące o zdolności skorupiaków dziesięcionogów i mięczaków głowonogich do

¹ AAC, *Zalecenie dotyczące wizji akwakultury na rok 2040*, 2025, <https://aac-europe.org/en/publication/aac-recommendation-for-a-vision-for-aquaculture-in-2040/>

² AAC, *Zalecenia w sprawie Paktu na rzecz oceanów*, 2025, <https://aac-europe.org/en/publication/aac-recommendation-on-the-oceans-pact/>

³ AAC, *Zalecenie w sprawie drugiego projektu sprawozdania dotyczącego śródkresowej oceny strategicznych wytycznych dla akwakultury w UE i wieloletnich planów strategicznych*, 2025, <https://aac-europe.org/en/publication/aac-recommendation-on-the-second-draft-report-on-the-mid-term-assessment-of-the-strategic-guidelines-for-eu-aquaculture-and-the-multiannual-strategic-plans/>

⁴ AAC, *Zalecenia dotyczące dobrostanu ryb w transporcie żywych ryb*, 2022, <https://aac-europe.org/en/publication/aac-recommendation-on-fish-welfare-in-live-fish-transport/>

⁵ Europejski Trybunał Obrachunkowy, *Akwakultura w UE – stagnacja sektora mimo wsparcia na dużą skalę*, 2023, <https://www.eca.europa.eu/pl/news/news-sr-2023-25>

⁶ EFSA, *Ogólne podejście do dobrostanu ryb oraz do koncepcji zdolności ryb do odczuwania*, Opracowania naukowe, 2009, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.2903/j.efsa.2009.954>
<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.2903/j.efsa.2009.954>

odczuwania, w tym do odczuwania bólu i cierpienia⁷. W 2023 r. produkcja akwakultury w UE wyniosła prawie 1,1 mln ton organizmów wodnych o wartości 4,8 mld euro⁸, co odpowiada szacunkowej liczbie wynoszącej około 870 mln ryb⁹ oraz 58 mln skorupiaków dziesięcionogów¹⁰. Ponieważ skala wpływu na dobrostan zależy od jego nasilenia, czasu trwania oraz liczby objętych nim osobników, wielkość tej produkcji świadczy o znaczeniu gospodarczym tego sektora, a jednocześnie uwypukla problemy związane z dobrostanem hodowlanych zwierząt wodnych.

Poziom dobrostanu zwierząt zależy od połączenia odpowiednich praktyk chowu i utrzymywania zwierząt, właściwego żywienia, opieki zdrowotnej oraz hodowli selekcyjnej i genetyki (np. selekcji pod kątem wytrzymałości, odporności na choroby i usposobienia). Podejścia te mają zastosowanie zarówno w konwencjonalnych, jak i ekologicznych systemach akwakultury i powinny znaleźć odzwierciedlenie w polityce UE. Kodeks EFABAR ukazuje, w jaki sposób cechy związane z dobrostanem są uwzględniane w celach hodowlanych różnych gatunków zwierząt hodowlanych. Podejście to może stanowić punkt odniesienia dla praktyk stosowanych w akwakulturze, pozwalając postrzegać genetykę jako element rozwiązań na rzecz dobrostanu.

Akwakultura to bardzo zróżnicowana gałąź, w której stosuje się szeroki wachlarz systemów produkcyjnych, a kolejne stadia rozwojowe zwierząt wiążą się z różnymi wymogami dotyczącymi dobrostanu. Co więcej, chociaż niektóre gatunki są hodowane już od wielu stuleci, to hodowlę wielu innych zwierząt wodnych rozpoczęto dopiero stosunkowo niedawno. W związku z tym trwają badania naukowe, które są nadal niezbędne do określenia najlepszych praktyk dla poszczególnych gatunków ryb, stadiów rozwojowych i systemów hodowli.

Obecna sytuacja prawna

Pomimo tego, że hodowlane zwierzęta wodne są istotami czującymi i występują w ogromnych ilościach, w dużej mierze nie są one objęte szczegółowymi, wiążącymi przepisami UE dotyczącymi dobrostanu zwierząt w zakresie ich hodowli i uśmiercania. Chociaż dyrektywa Rady 98/55¹¹ określa ogólne minimalne standardy dotyczące zwierząt

⁷ Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności, 2005, Opinia Panelu Naukowego ds. Zdrowia i Dobrostanu Zwierząt (AHAW)

wydana na wniosek Komisji w sprawie aspektów biologicznych i dobrostanu zwierząt wykorzystywanych do celów doświadczalnych i innych celów naukowych, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2005.292>

⁸ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Aquaculture_statistics

⁹ https://fishcount.org.uk/estimates/farmedfishes/data01/fishcount_global_farmed_fish_estimate.php?selyear=2022&selcountry=*&All+EU27+countries+*&selspecies=pleaseselect&selsort=Number

¹⁰ https://fishcount.org.uk/estimates/farmedcrustaceans/data02/fishcount_global_farmed_crustacean_estimat_e.php?selyear=2022&selcountry=*&All+EU27+countries+*&selspecies=pleaseselect&selsort=Number

¹¹ Rada Unii Europejskiej, „Dyrektywa Rady 98/58/WE w sprawie ochrony zwierząt hodowlanych”, 1998, <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/1998/58/oj/pol>

Zalecenie Komitetu doradczego ds. Akwakultury (AAC) w sprawie stworzenia podstaw dla dobrostanu zwierząt wodnych w prawodawstwie UE

hodowlanych, brak konkretnych przepisów dotyczących poszczególnych gatunków – wynikający częściowo z ograniczonej wiedzy naukowej na temat dobrostanu ryb w momencie opracowywania wcześniejszych regulacji – utrudnia skuteczne wdrażanie i egzekwowanie prawa oraz pozwala na utrzymywanie się przestarzałych praktyk. Ponadto, chociaż kilka państw członkowskich, takich jak Austria, Dania, Łotwa, Czechy, Niemcy, Słowenia, Niderlandy i Szwecja, posiada ogólne przepisy dotyczące dobrostanu zwierząt obejmujące też dobrostan ryb hodowlanych¹², a niekiedy także przepisy odnoszące się do konkretnych gatunków, oraz mimo że ogólne przepisy UE dotyczące dobrostanu zwierząt mają zastosowanie do wszystkich ryb hodowlanych w państwach członkowskich, wiele państw nie posiada szczegółowych regulacji w tym zakresie i ogranicza się do ogólnych wymogów. Ta niespójność w stosowaniu przepisów dotyczących dobrostanu zwierząt podważa równość warunków konkurencji w całej Unii. Ta luka prawna została zidentyfikowana w przeprowadzonej przez Komisję w 2022 r. ocenie adekwatności¹³ unijnych przepisów dotyczących dobrostanu zwierząt, w której stwierdzono, że przepisy te nie obejmują w wystarczającym stopniu zwierząt wodnych.

Organizacje międzynarodowe, w tym Rada Europy¹⁴ oraz Światowa Organizacja Zdrowia Zwierząt¹⁵, również wydały zalecenia i wytyczne dotyczące dobrostanu ryb, tworząc w ten sposób ramy dla opracowania standardów unijnych. Mają one jednak charakter ogólny, co sprawia, że dalszy rozwój jest niezbędny.

AAC odnotowuje istotny krok naprzód w postaci zmienionego wniosku dotyczącego transportu zwierząt, nad którym obecnie trwają negocjacje¹⁶. Wniosek ten obejmuje zwierzęta wodne i ustanawia ogólne wymogi, które mogą zostać doprecyzowane dla poszczególnych gatunków w drodze aktów delegowanych oraz mieć zastosowanie do produktów importowanych. Wniosek ten przyczyni się do zapewnienia hodowcom ryb większej jasności prawnej w zakresie stosowania przepisów dotyczących poszczególnych gatunków, a także do wyrównania szans w całej Unii oraz w odniesieniu do importowania żywych zwierząt wodnych z państw trzecich.

¹² <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/sp.efsa.2025.EN-g821>

¹³ Komisja Europejska, „Ocena adekwatności prawodawstwa UE w zakresie dobrostanu zwierząt hodowlanych”, 2022, https://food.ec.europa.eu/animals/animal-welfare/evaluations-and-impact-assessment/evaluation-fitness-check-eu-legislation-welfare-farmed-animals_en.

¹⁴ Rada Europy, „Zalecenie dotyczące ryb hodowlanych”, 2005, https://www.coe.int/t/e/legal_affairs/legal_cooperation/biological_safety_and_use_of_animals/Farming/Rec%20fish%20E.asp.

¹⁵ WOA, „Kodeks zdrowia zwierząt wodnych – sekcja 7: Dobrostan ryb hodowlanych”, 2008, <https://sont.woah.org/portal/tool?tab=o&le=en>

¹⁶ Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań, zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1255/97 i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1/2005 (2023), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=COM:2023:770:FIN>

II. Uzasadnienie

Korzyści wynikające z podniesienia standardów dobrostanu zwierząt dla zrównoważonego rozwoju i konkurencyjności

Uwzględnienie zwierząt wodnych w zmianach unijnych przepisów dotyczących dobrostanu zwierząt przynosi znaczne korzyści dla sektora akwakultury, konsumentów oraz całego rynku europejskiego. Sektor akwakultury w UE zdecydowanie promuje wysokie standardy dobrostanu zwierząt, a wielu producentów ryb z własnej inicjatywy i na zasadzie dobrowolności wprowadziło certyfikaty jakości, które obejmują standardy etyczne. Producenci ryb współpracują z organizacjami pozarządowymi przy opracowywaniu krajowych wytycznych dotyczących dobrostanu ryb, czego przykładem są opublikowane niedawno w Hiszpanii przez APROMAR wytyczne dotyczące dorady¹⁷, okonia morskiego¹⁸ i turbota¹⁹. Równocześnie opracowują strategie w zakresie dobrostanu, potwierdzając swoje zaangażowanie na rzecz odpowiedzialnych praktyk. Unijni producenci prowadzący zarówno akwakulturę konwencjonalną jak i ekologiczną powinni również przestrzegać obowiązujących przepisów, które są często bardziej rozbudowane niż przepisy obowiązujące w krajach trzecich, z których UE dokonuje importu, zwłaszcza w odniesieniu do akwakultury ekologicznej. Równolegle wielu hodowców ryb poprawia dobrostan zwierząt, inwestując w genetykę i selektywną hodowlę (np. w linie odporne na choroby lub bardziej wytrzymałe), co pozwala ograniczyć liczbę urazów, przypadków wymagających leczenia i śmiertelność. Brakuje im jednak ogólnych ram umożliwiających wdrażanie środków ochrony dobrostanu zwierząt dostosowanych do poszczególnych gatunków zwierząt wodnych utrzymywanych w hodowli.

Niemniej jednak akwakultura odbywa się w środowisku wornym, często w warunkach, nad którymi hodowcy ryb nie mają pełnej kontroli, zwłaszcza w trudnym otoczeniu, na przykład w miejscach odsłoniętych lub na otwartym morzu. W związku z tym praktyczne wdrożenie procedur, które wydają się wykonalne w warunkach laboratoryjnych, może okazać się niepraktyczne, a nawet przynosić skutki odwrotne do zamierzonych z punktu widzenia dobrostanu zwierząt.

Poprawa dobrostanu zwierząt dzięki postępowi genetycznemu stanowi opłacalne, przynoszące trwałe i możliwe do zweryfikowania efektu rozwiązanie, która uzupełnia działania dotyczące chowu i utrzymywania zwierząt. Wsparcie ze strony UE na rzecz rejestrowania cech związanych z dobrostanem zwierząt i uwzględniania ich w celach hodowlanych (w tym w selekcji genomowej) może przyczynić się do obniżenia śmiertelności i ograniczenia stosowania leków, a jednocześnie poprawić jakość produktów u takich

¹⁷ APROMAR, „Przewodnik na temat dobrostanu ryb w hiszpańskiej akwakulturze – tom 3: Dobrostan dorady olbrzymiej”, 2024, <https://aquaculture.ec.europa.eu/pl/knowledge-base/guidelines/guide-fish-welfare-spanish-aquaculture-volume-3-welfare-gilthead-sea>

¹⁸ APROMAR, „Przewodnik dotyczący dobrostanu ryb w hiszpańskiej akwakulturze – tom 2: Dobrostan labraksa”, 2024, <https://aquaculture.ec.europa.eu/pl/knowledge-base/guidelines/guide-fish-welfare-spanish-aquaculture-volume-2-welfare-european-sea-bass>

¹⁹ https://apromar.es/wp-content/uploads/2025/11/APROMAR-2025_Fish-Welfare-TURBOT-eng_web.pdf

Zalecenie Komitetu doradczego ds. Akwakultury (AAC) w sprawie stworzenia podstaw dla dobrostanu zwierząt wodnych w prawodawstwie UE

gatunków jak okonia morskiego, dorada, pstrąg i łosoś. Podejście oparte na wynikach powinno również powiązać dokumentację prowadzoną w gospodarstwach z celami hodowlanymi, tak aby wskaźniki dobrostanu (np. oceny uszkodzeń płetw, przeżywalność, częstotliwość leczenia czy zaburzenia wzrostu) były uwzględniane w selekcji na rzecz bardziej odpornych linii hodowlanych. Pozwala to uniknąć narzucania sztywnych reguł i sprzyja ciągłemu doskonaleniu genetyki oraz zarządzaniu w różnych systemach rolniczych.

Niezwykle ważne jest, aby selektywna hodowla ukierunkowana na wydajność nie pogarszała stanu zdrowia ani dobrostanu zwierząt. Na przykład u niektórych łososi o szybszym tempie wzrostu może wystąpić upośledzenie słuchu, dlatego w ramach programów hodowlanych należy przeprowadzać badania pod kątem takich skutków²⁰. Z drugiej strony selektywna hodowla może przynieść skumulowane i weryfikowalne korzyści w zakresie dobrostanu i zdrowia zwierząt — mniej interwencji leczniczych, niższą śmiertelność oraz mniej urazów i przypadków niepotrzebnej ingerencji — stanowiąc uzupełnienie praktyk chowu i utrzymywania zwierząt. W przypadku gdy dostępne są linie korzystne dla dobrostanu zwierząt, należy zachęcać producentów ryb – a w przypadku wsparcia publicznego nawet oczekiwać od nich – aby uwzględniali je w ramach standardowych dobrych praktyk.

Uzasadnienie ekonomiczne przemawiające za akwakulturą zorientowaną na dobrostan

Odpowiednie wsparcie finansowe Komisji Europejskiej, zapewniane z Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury (EFMRA) oraz w kolejnych wieloletnich ramach finansowych (WRF), umożliwiłoby producentom z sektora akwakultury wdrażanie praktyk zapewniających wyższy poziom dobrostanu zwierząt. Ponadto utrzymywanie ryb w warunkach zapewniających wysoki poziom dobrostanu przynosi branży bezpośrednie korzyści ekonomiczne dzięki obniżeniu kosztów oraz poprawie jakości produktów. Lepsze praktyki w zakresie dobrostanu zwierząt ograniczają liczbę urazów, przypadków chorób i śmiertelność, na przykład poprzez zmniejszenie obciążenia pasożytami, które kosztuje branżę setki milionów rocznie, a jednocześnie poprawiają jakość produktów dzięki ograniczeniu stresu i humanitarnemu traktowaniu zwierząt. Zapewnienie zwierzętom wzbogaconego środowiska oraz warunków ograniczających stres sprzyja ich zdrowszemu wzrostowi i zwiększa efektywność chowu, a wynikające z tego korzyści produkcyjne często pozwalają pokryć początkowe nakłady inwestycyjne²¹. Ponadto gospodarstwa stosujące wyższe standardy dobrostanu zwierząt zyskują dostęp do systemów certyfikacji i rynków produktów premium, na których towary takie jak ryby posiadające certyfikat ASC lub certyfikat ekologiczny osiągają znacznie wyższe ceny i wzmacniają wartość marki. Wyższe standardy zwiększają zaufanie konsumentów i otwierają nowe możliwości rynkowe. Analizy ekonomiczne wskazują, że wprowadzenie ulepszeń w zakresie dobrostanu zwierząt, w tym

²⁰ Reimer, T. i in. (2017) „Szybki wzrost powoduje nieprawidłowe tworzenie się waterytu w otolitach ryb hodowlanych”, *Journal of Experimental Biology*. The Company of Biologists, 220(16), str. 2965–2969. doi: 10.1242/JEB.148056.

²¹ Ryba, R. 2025. „Aspekty ekonomiczne hodowli ryb i dobrostan ryb w Europie” <https://www.animalask.org/post/the-economics-of-fish-farming-and-fish-welfare-in-europe>

humanitarnego ogłuszania, wiąże się ze stosunkowo niskimi kosztami i ma minimalny wpływ na ogólną rentowność, co potwierdza, że wyższe standardy dobrostanu są wykonalne i zgodne z ekonomicznie opłacalną produkcją²².

Standardy dobrostanu w zakresie utrzymywania hodowlanych zwierząt wodnych

Szczególne potrzeby zwierząt wodnych znacząco różnią się od potrzeb zwierząt lądowych i należy je uwzględnić przy ustalaniu zasad dotyczących dobrostanu zwierząt. Standardy dobrostanu można opracować w oparciu o dotychczasowe prace Komisji, takie jak dobre praktyki hodowlane (GHP) w akwakulturze²³, arkusze wskaźników opracowane przez Centrum Referencyjne UE ds. Dobrostanu Zwierząt Wodnych (EURCAW-AQUA)²⁴ oraz Kodeks dobrych praktyk w zakresie dobrostanu ryb²⁵. W latach 2008 i 2009 EFSA opublikowała osiem opinii naukowych dotyczących dobrostanu określonych gatunków ryb oraz najbardziej odpowiednich dla nich metod uśmiercania²⁶. Ustawodawca unijny nie uwzględnił tych zaleceń w przepisach, częściowo z powodu na ówczesny stan wiedzy. Ale niektóre elementy znalazły później odzwierciedlenie w unijnych standardach produkcji ekologicznej. Równolegle z wytycznymi dotyczącymi chowu i utrzymywania zwierząt rozwijane są ramy odpowiedzialnej hodowli, takie jak Kodeks EFABAR, pokazujące, w jaki sposób można określać cechy związane z dobrostanem zwierząt, rejestrować je i wykorzystywać w selekcji. Opracowanie aplikacji przeznaczonej specjalnie dla akwakultury pomogłoby przekształcić wskaźniki dotyczące zwierząt (uszkodzenia płetw, przeżywalność, częstotliwość leczenia, zaburzenia wzrostu) w cele hodowlane mające na celu uzyskanie bardziej odpornych linii.

Wszystkie te inicjatywy stanowią solidne, oparte na wiedzy naukowej i przyjazne dla hodowców fundamenty mogące służyć do opracowania jasnych i praktycznych wskaźników dobrostanu dla kluczowych gatunków hodowanych w europejskiej akwakulturze. W dokumencie GHP zawarto już zalecenia dotyczące poszczególnych gatunków, obejmujące kluczowe kwestie, takie jak żywienie, postępowanie ze zwierzętami, zagęszczenie obsady, jakość wody, wzbogacanie środowiska oraz zarządzanie śmiertelnością. Na przykład w hodowli pstrąga tęczowego podkreśla się znaczenie ograniczania stresu podczas postępowania z rybami poprzez skracanie czasu przebywania ryb poza wodą oraz stosowanie pasywnych metod sortowania w celu zmniejszenia liczby urazów, a także utrzymywanie odpowiedniego natlenienia i parametrów jakości wody oraz rutynowe rejestrowanie

²² Eurogrupa ds. zwierząt, 2024. „Imponujące wyniki w akwakulturze UE” <https://www.eurogroupforanimals.org/library/stunning-results-eu-aquaculture>

²³ Unijny mechanizm pomocy dla akwakultury, *Dobre praktyki hodowlane*, 2024, <https://doi.org/10.2926/1713439>.

²⁴ EURCAW-Aqua, *Arkusze wskaźników*, 2025, <https://www.eurcaw-aqua.eu/english/>

²⁵ AAM, „Kodeks dobrych praktyk dotyczących dobrostanu ryb i wskaźników dobrostanu ryb”, 2025, <https://aquaculture.ec.europa.eu/key-documents/code-good-practices-fish-welfare-and-fish-welfare-indicators>

²⁶ EFSA, „Dobrostan ryb”, 2009, <https://www.efsa.europa.eu/en/topics/topic/fish-welfare>

śmiertelności. W przypadku okonia morskiego i dorady wytyczne kładą nacisk na monitorowanie stanu płetw jako wskaźnika dobrostanu zwierząt, odpowiedniego zarządzania zagęszczeniem obsady w celu ograniczenia konkurencji, wzbogacenie środowiska o elementy strukturalne oraz regularne czyszczenie sieci w celu utrzymania właściwej jakości wody.

Zmiana ta stwarza możliwość wprowadzenia podejścia opartego na osiągnięciu określonych rezultatów, uwzględniającego jasne wskaźniki dobrostanu zwierząt, dostosowane w miarę możliwości do różnych systemów hodowli, oraz wykorzystującego technologie cyfrowe do monitorowania i egzekwowania przepisów.

III. Zalecenia

Zalecenia AAC:

Do Komisji Europejskiej

- Wprowadzić wymóg, aby wszystkie produkty spożywcze pochodzenia wodnego importowane do UE spełniały wymogi w zakresie warunków społecznych, ochrony środowiska, zdrowia i dobrostanu zwierząt równoważne z wymogami, które obowiązują w odniesieniu do produktów akwakultury wytwarzanych w UE.
- Wspierać i inwestować w dalsze badania naukowe i innowacje w celu opracowania odpowiednich najlepszych praktyk w zakresie dobrostanu ryb w odniesieniu do głównych gatunków hodowlanych, stadiów rozwojowych i systemów produkcji.
- Opracować jasne, naukowo uzasadnione i dostosowane do poszczególnych gatunków wskaźniki dobrostanu zwierząt dla całego łańcucha produkcji akwakultury. Wskaźniki te powinny obejmować warunki utrzymywania zwierząt, praktyki łagodnego obchodzenia się z nimi, jakość wody, zarządzanie zdrowiem, żywienie, oraz metody ogłuszania i uśmiercania, w oparciu o istniejące wytyczne EFSA, międzynarodowe zalecenia oraz prace EURCAW-AQUA.
- Przywrócić uprawnienia EFSA do wydawania opinii naukowych dotyczących hodowlanych zwierząt wodnych, zgodnie z wytycznymi zawartymi w planie działania z 2021 r.²⁷, obejmujących aspekty dobrostanu inne niż uśmiercanie, aby wesprzeć opracowywanie i wdrażanie prawodawstwa UE
- Po zdefiniowaniu, zatwierdzeniu i wdrożeniu w branży najlepszych praktyk stosowanych na poziomie gospodarstw, hodowlane zwierzęta wodne powinny zostać wyraźnie uwzględnione w zakresie zmodernizowanego unijnego prawodawstwa dotyczącego dobrostanu zwierząt. Ma to zasadnicze znaczenie dla zapewnienia spójności z przyszłym rozporządzeniem w sprawie transportu zwierząt oraz dla stworzenia spójnych ram dotyczących dobrostanu zwierząt w odniesieniu do wszystkich gatunków hodowlanych w UE. Ocenąć skutki gospodarcze wdrożenia standardów dobrostanu dla poszczególnych gatunków zwierząt wodnych i systemów produkcji.

²⁷ https://food.ec.europa.eu/system/files/2021-10/aw_eval_revision_roadmap_efsa.pdf

Zalecenie Komitetu doradczego ds. Akwakultury (AAC) w sprawie stworzenia podstaw dla dobrostanu zwierząt wodnych w prawodawstwie UE

- Skupić się na podejściu opartym na wynikach poprzez uwzględnianie, w miarę możliwości, jasnych wskaźników dobrostanu opartych na ocenie zwierząt oraz analizę możliwości wykorzystania narzędzi cyfrowych do monitorowania i egzekwowania przepisów, aby ułatwić spełnianie wymogów i zmniejszyć obciążenie administracyjne po stronie hodowców ryb.
- Przekształcić odpowiednie dokumenty robocze służb Komisji w formalne zalecenia, aby zwiększyć przejrzystość i ułatwić ich wdrażanie przez państwa członkowskie.
- W zmienionych ramach wyraźnie uwzględnić hodowlę i genetykę za czynniki wpływające na zdrowie i dobrostan zwierząt, zapewniając, aby przepisy pozostały neutralne technologicznie i oparte na osiągnięciu określonych rezultatów, tak aby wszystkie systemy mogły wykorzystywać linie hodowlane sprzyjające dobrostanowi zwierząt, odznaczające się dobrą kondycją i odpornością na choroby, bez uszczerbku dla zdrowia zwierząt ani różnorodności genetycznej.
- Wykorzystać fundusze UE na badania naukowe i innowacje do wspierania programów hodowlanych ukierunkowanych na dobrostan zwierząt oraz wspólnych systemów danych dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, łącząc zharmonizowane wskaźniki oparte na danych dotyczących zwierząt z celami hodowlanymi oraz nadając priorytet cechom, które zwiększają przeżywalność i odporność, ograniczając potrzebę leczenia. Należy opierać się na kodzie EFABAR w zakresie definiowania cech oraz ich rejestrowania i raportowania, a także wspierać jego szersze upowszechnianie i udoskonalanie.

Dla państw członkowskich

- Należy zapewnić wystarczające i łatwo dostępne wsparcie finansowe i techniczne, zwłaszcza dla MŚP i mikroprzedsiębiorstw, w ramach EFMRA oraz nowych wieloletnich ram finansowych, aby wspierać podmioty działające w sektorze akwakultury w inwestowaniu w skuteczne technologie zapewniające dobrostan zwierząt, modernizację obiektów oraz wdrażanie praktyk zapewniających wyższy poziom dobrostanu zwierząt.
- Wspierać politykę zamówień publicznych, która priorytetowo traktuje zwierzęta wodne pochodzące z hodowli w UE, promując wysokie standardy w zakresie dobrostanu zwierząt oraz wymogi społeczne i środowiskowe.

Podjmując te działania, UE może wykazać się globalnym przywództwem w dziedzinie dobrostanu zwierząt, przyczynić się do rozwoju konkurencyjnego i zrównoważonego sektora akwakultury oraz sprostać rosnącym oczekiwaniom etycznym swoich obywateli.

Komitet Doradczy ds. Akwakultury (AAC)

Rue Montoyer 31, 1000 Bruksela, Belgia

Tel.: +32 (0) 2 720 00 73

E-mail: secretariat@aac-europe.org

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/aquaculture-advisory-council/>

www.aac-europe.org